

فصل پنجم

حسابداری درآمد های عمومی دستگاه های دولتی «»

درآمد های عمومی دولت دارای سه مرحله است

۱- پیش بینی درآمد

۲- تخصیص درآمد

۳- وصول درآمد

۱- پیش بینی درآمد: وصول درآمدها نه موقوف به پیش بینی و نه محدود به میزان پیش بینی شده در بودجه کل کشور است بلکه باید مجوز قانونی وصول داشته باشد. کنترل درآمدها از دفتر حسابداری مشابه کنترل هزینه ها نیست. در حسابداری هزینه به طور مستمر باید هزینه واقعی با اعتبارات مصوب مقایسه شود تا تجاوز ننماید. ولی در حسابداری درآمدها مقایسه مستمر لازم نیست چون گفتیم درآمدهای واقعی وصولشان محدود به پیش بینی آن ها نیست، پس ثبت بودجه ای درآمدهای عمومی در دفاتر حسابداری دستگاههای دولتی وصول کننده درآمد الزامی نیست. پس از آنجاکه در این مرحله مبلغی هم وصول نمیشود پس ثبت های مالی و بودجه ای نیاز نیست.

۲- تشخیص درآمد: در این مرحله درآمدهای دولت ارزیابی و تشخیص می شود. در حسابداری درآمدها در مرحله تشخیص از دو مبنای تعهدی و نقدی استفاده می شود

الف: ثبت مالیات های تشخیص شده با مبنای تعهدی

ذخیره ۱۰٪

مالیات های دریافتی سال جاری ۱۰۰۰۰۰۰۰

ذخیره مالیات های دریافتی م.الوصول ۱۰۰۰۰۰۰

۹۰۰۰۰۰۰

درآمد

در این مرحله هر مقدار از درآمد که تشخیص و ارزیابی می شود به محض ارسال صورت حساب قطعی برای مودیان مالیاتی حساب مالیات یا عوارض دریافتی جاری بدهکار و درآمد بستانکار می شود و در صدی از مالیات های تشخیص شده به علت اینکه امکان دارد وصول نشود به حساب ذخیره مالیات های دریافتی مشکوک الوصول بستانکار می شود.

مثال) جمع مالیات های تشخیص شده سال ۱۳۹۳ وزارت اقتصاد و امور دارایی مبلغ ۷۰۰۰۰۰۰ ریال است طبق نظر کارشناسان مالیاتی ۱۰٪ از مالیات های تشخیص شده غیر قابل وصول پیش بینی می شود. ثبت لازم دفتر روزنامه حساب مستقل وجوه عمومی:

مالیات های دریافتی ۷۰۰۰۰۰۰

ذخیره مالیات درآمد مشکوک الوصول ۷۰۰۰۰۰

درآمد ۶۳۰۰۰۰۰

ب: ثبت ددرآمدهای تشخیص شده با مبنای نقدی: در صورتی که مبنای حسابداری درآمدها نقدی کامل باشد حتی درآمدهای قابل وصولی که از هر مودی پس از رسیدگی کامل تعیین شده اند به این دلیل که وصول نشده اند در دفاتر حسابداری در این مرحله ثبت نمی شود بلکه در مرحله وصول ثبت خواهند شد.

با توجه ضعف سیستم حسابداری نقدی که درآمدها و هزینه ها را واقعی نشان نمی دهند. بعضی از کشورها ترتیبی داده اند که ضمن رعایت سیستم نقدی در مورد حسابداری درآمدها، اطلاعات مربوط به درآمدهای تشخیص شده را جمع آوری و در تصمیم گیری استفاده نماید. به همین منظور درآمدهای تشخیص شده تحقق یافته را که وصول نشده اند در دفاتر منعکس ولی شناسایی قطعی این نوع درآمدها را به حساب درآمد قطعی در زمان وصول انجام می دهند. لذا ثبت زیر در زمان تشخیص صادر می شود.

مالیات های دریافت های سال جاری ***

اندوخته مالیات های وصول نشده ***

بدون اینکه درامدی در دفاتر ثبت شود مالیات های تشخیص شده در دفاتر ثبت گردیدند و در ترازنامه نیز اندوخته مالیات های وصول نشده از مانده حساب مالیات های دریافتی سال جاری کسر می شود. تا داراییهای جاری متورم نشود در موقع وصول این قبیل مالیات ها هر قسمت که وصول شود دو ثبت زیر همزمان صادر می شود :

_ اندوخته مالیات های وصول نشده ***

درآمد ***

_ بانک تمرکز وجوه درآمد ***

مالیات های دریافتی سال جاری ***

استفاده این روش برای کشورهایی است که اندازه گیری مالیات های تشخیصی امکان پذیر بوده ولی در وصول آن ها شک وجود دارد.

مثال) میزان مالیات های تشخیص شده در سال ۱۳۹۳ مبلغ ۲۰۰,۰۰۰ می باشد ثبت مربوط به مالیات های تشخیص شده را در سیستم نقدی با این تفسیر که درآمدهای تشخیص شده در زمان تشخیص ثبت گردد صادر نمایید. (فرض شود ۵۰,۰۰۰ ان وصول گردد)

_ مالیات های دریافتی سال جاری ۲۰۰,۰۰۰

اندوخته مالیات های وصول نشده ۲۰۰,۰۰۰

ثبت هنگام وصول ««««

_ اندوخته مالیات های وصول نشده ۵۰,۰۰۰

درآمد ۵۰,۰۰۰

_ بانک تمرکز وجوه درآمد ۵۰,۰۰۰

مالیات های دریافتی سال جاری ۵۰,۰۰۰

۳- وصول درآمد : در صورتی که مبنای حسابداری نقدی باشد درآمد در مرحله وصول شناسایی می شود :

_ بانک تمرکز وجوه درآمد ***

